

FELSŐKRISZTINA

1999. ADVENT

Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia, 1124 Budapest, Apor Vilmos tér 9, telefon: 356-0089

Szentmisék rendje:

Hétköznapokon reggel ½8 és este 6 órakor

Vasárnap reggel ½8, 9, ½11, 12, este 5 és 6 órakor

Hivatali órák:

Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken

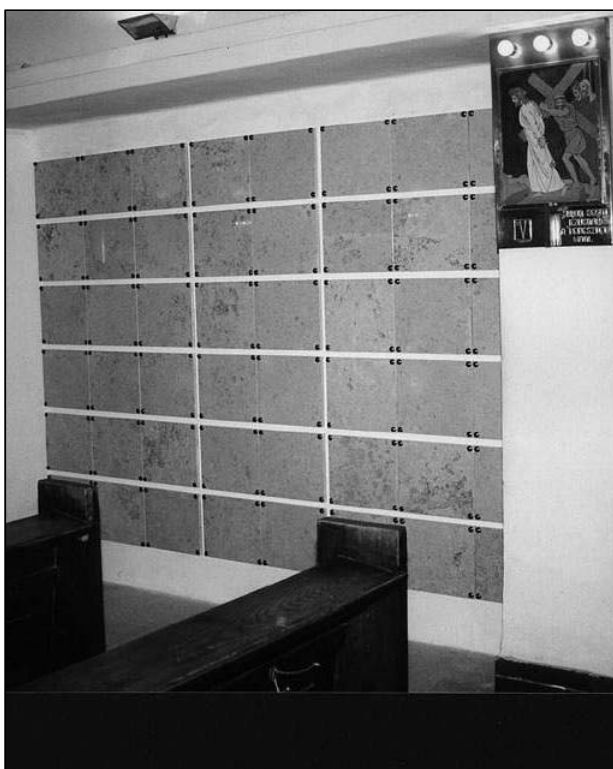
dél előtt 9-12, délután ½5-½6 óráig

Urnatemető

Legutóbbi számunkban már tettünk említést arról, hogy visszavásárolt ingatlanunk hasznosításával milyen terveink vannak. Eddig a hirdetések közül volt ismert az urnatemető kialakításának terve, de a múlt vasárnapra elkészült templomunkban az ideiglenes urnafal.

Egyházközségünk képviselőtestülete legutóbbi ülésén egyhangúlag elfogadta az egykori altemplomban kialakítandó kolumbárium terveit és előzetes költségvetését. Az építész terveket Szauer Tibor és Müller Ferenc, a statikait Salacz Ákos, az épületgépészetit Füredi Iván, az elektromos terveket Nyári Ilona készítette el. Jelen pillanatban a költségvetés egyeztetése, az egyházmegyei és önkormányzati engedélyeztetés van folyamatban.

(folytatás a 3. oldalon)

Az ideiglenes urnafal templomunkban

Krónika

„Hozzád emelem az én lelkemet Uram, mert kik téged várnak meg nem szégyenülnek...”

„...Talán azt mondd testvérem, hogy te most nem tudsz vágyakozni Istenre: vagy van vágyam, vagy nincs, ezen az ember nem uralkodhat. Mondhatod, hogy te nem vagy az, aki most Istenre vágyakozik. Neked most elég lenne egy kicsit több békeség, egészség, stb. Nem így van: igazából Isten hiányzik neked testvér. Senki és semmi más. Az Isten utáni vágyat ez a szent idő a hívő emberben nem úgy akarja felszítani, hogy érzelmeket korbácsol fel

bennünk, hanem az értelmünkre hat, gondolkodásra készíttet...” (Barsi Balázs)

*

Lapunk az új egyházi év kezdetének előestéjén jelenik meg. Az advent a lelki megújulás, a megtisztulás ideje. Ehhez csöndre, lelki elmélyülésre, lemondásra és áldozathozatalra is szükség van. Segíthetnek ebben a **reggeli roráté misék és a szombat esti zsolozsmák és elmélkedések**. A roráté misék hétfőn, szerdán és szombaton reggel 6 órakor kezdődnek. A hétfőin a szkóla, szerdán a gitárosok énekelnek, a szombatin pedig népénekek lesznek. Az elmélkedéseket plébániánk papjai vezetik.

(folytatás a 2. oldalon)

A Felsőkrisztina Katolikus Kör

következő összejövetelének időpontja

december 14-én kedd, este 7 óra.

Vendégünk lesz **Szabó Ferenc** jezsuita atya.

Előadásának címe:

Ötven éves

a Vatikáni Rádió magyar adása

Az újság ingyenes, előállítási költsége példányonként 50Ft. Kérjük a kedves híveket, amennyiben tehetik, támogassák a lap további megjelenését. Köszönjük.

(Kronika, folytatás az 1. oldalról)

Előző számunk megjelenésének napján, szeptember 11-én tartotta **őszi első összejövetelét a képviselőtestület.** A tanácskozás első napirendi pontjaként az újonnan vásárolt ingatlanunkról volt szó. Előljáróban Márton atya türelemre intett mindenkit. Elmondta, hogy egy folyamat most elkezdődik, de várhatóan hosszú évekig fog tartani. A teljes befejezés lehet, hogy már utódainkra marad. Müller Ferenc tájékoztatta a képviselőket arról, hogy az elmúlt időszakban a műszaki bizottság a különböző fórumokon milyen tárgyalásokat és egyeztetéseket folytatott. Beszámolt az ingatlan felmérésének eredményeiről, a leendő **urnatemető terveiről,** s vállalta a megvalósítás lehetséges módjait, várható költségeit. Az urnatemető terve mellett bemutatta azokat az előzetes látványterveket is, amelyek a leendő új templomról készültek, s amelyeket szintén ő és a képviselőtestület másik építész tagja Szauer Tibor barátunk készített. A beszámoló megvitatása után a testület egyhangú szavazással döntött az urnatemető megépítése mellett.

A képviselőtestület szintén döntött arról, hogy a **plébánia jövő évi 60 éves** jubileumát méltó képen üljük meg. (lásd cikkünk)

A képviselők támogatták Márton atya azon javaslatát is, hogy **alakuljon oltáregylet** plébániánkon. Ehhez kérjük azon hölgyek jelentkezését, akik e tevékenységet szívesen végeznék embertársaik és az egyház javára. Bővebb információval Márton atya vagy István atya szolgál. Ezt követően még néhány aktuális programról, illetve beszámoló-ról volt szó a képviselőtestület ülésén.

*

Az őszi hónapokban többször is ünnepeltük. Plébániánk egykori lelkesze, **Fundelius Vilmos atya** gyémántmiséjét mutatta be templo-

munkban, **Pálmai Godofréd (Péter) atya** pedig pappá szentelésének ötven éves jubileumát ünnepelte közöttünk. Nagy szeretettel fogadtuk őket, oly annyira, hogy Péter atya a szentmise után egy órán át csak a hálás hívek gratulációit fogadta. A lelkipásztorok ünnepe mellett **új családok születésének is örülhettünk.** Az oltár körül szolgáló fiataljaink közül hárman kötöttek házasságot. Hartmann Kristóf és Holman Gabriella, illetve Szerdahelyi Anna és Takács Gábor esküdtek örök hűséget egymásnak. Miközben gratulálunk nekik, kérjük az Urat áldja meg frigyüket.

*

November 17-én **plébániánkon tartotta összejövetelét a Korona** Spányi Antal segédpüspök úr vezetésével. Az értekezlet központi témája a felnőtt katekumenátus kérdése volt, de az atyák megtekintették leendő új templomunk épületét is.

*

Örvendetes, hogy **egyre több gyermekes család** választja a vasárnapi diákmisét. Igen nagy szerepe van ebben Márton atya gyermekekhez szóló beszédeinek, és a Babakör közösségformáló tevékenységének. Köszönet illeti Kazatsay Imrét is, aki rendületlen lelkesedéssel igyekszik a családokat és a gyermekeket bevonni a szentmise liturgiájába. Jó kezdeményezés az is, hogy az egyetemes könyörgések felolvasására a szülőket kéri fel.

*

Szólásaink nagy lelkesedéssel és szeretettel készülnek, hogy az adventet és az Úr születésének ünnepeit meghittebbé, szebbé tegyék. Gazdag programjukban szerepel *hangverseny a Budahegyvidéki Református Egyházközségben,* mellyel az ottani kórus októberi szereplését viszonozzák. *December 12-én 9 órakor a Piarista Kápolnában énekelnek* a diákmisén, és még ugyan ezen a napon *jótekonysági hangver-*

senyen lépnek fel. Mindezek mellett a felnőttekkel is kiegészült kórus 19-én este 7 órakor templomunkban *adventi hangversenyt ad.*

*

Karitás csoportunk december 12-én fél 9-től 13 óráig tarja az immár hagyományos **karácsonyi vásárt.** A szervezők már lelkesen készülődnek, várják az adományozókat és majd a vásárlókat. Kérik, hogy az adományokat-játékokat, sportszereket, könyveket a Karitás-helyiségbe vagy a sekrestyébe juttassák el. A bevételt ezúttal is plébániánk szegényeinek, patrónáitjainak megsegítésére fordítják.

*

Kedves és közösségépítő szokás a „Szállást **keres a Szent Család**” **lánc,** amely az előző évekhez hasonlóan az idén is újabb családokkal bővül. A Szent Család képét István atya viszi az első családhoz és szent este napján érkezik vissza a plébániára, ahol Márton atya fogadja. A láncban résztvevők számára közöljük, hogy információt a sekrestyében kaphatnak vagy Béres Györgytől kérhetnek telefonon (246-17-03).

*

Hittanosainkhoz december 6-án a 6 órás szentmise után **érkezik a Mikulás** a templomba. Hívunk és várunk minden jó (és kevésbé jó) iskolai és templomi, kis és nagy hittanost.

*

Előző számunkban hírt adtuk egy olyan kezdeményezésnek, amelynek célja plébániánk közösségi életének fellendítése. A szervezők azt szeretnék, hogy híveink ne csak a templomba járók „gyülekezetének” tagjai legyenek, hanem váljanak „sokszínű, erős katolikus közösséggé”. Az előkészület jegyében minden hónapban meghívunk egy-egy vendéget, akik különböző témákban tartanak előadást.

(folytatás a 3. oldalon)

(Krónika, folytatás a 2. oldalról)

Az előadásokat követően kötetlen beszélgetésre is lehetőség van. Az ősszel eddig már két ilyen összejövetelt tartottunk, s következő előadó **Szabó Ferenc jezsuita atya lesz, aki az 50 éves Vatikáni Rádiót mutatja be december 14-én 19 órakor.**

*

Lelkünk megtisztulása mellett szükség van fizikai környezetünk megtisztítására is. Ilyenkor adventben templomunkat is előkészítjük az Ünnepre. Az idén **a templomtakarítás** advent 4. vasárnapja előtti szombaton december 18-án 8 órától lesz, amelyre szertettel várjuk a dolgozókat és felnőtteket.

Béres György

(Urnatemető, folyt. az 1. oldalról)

Reményeink szerint 60 éves jubileumi búcsúnk alkalmára elkészülhetne az urnatemető, de még ez előtt szeretnénk meghirdetni és értékesíteni a helyeket, hiszen az építést is finanszírozni kell, és márciusban még az utolsó, nem kis összegű részletet ki kell fizetnünk a vételárból. Ebből a célból készült el az ideiglenes urnafal, amely természetesen elbontásra kerül az urnatemető megépítése után. Az addig eltemetettek hamvai méltó módomban lesznek áthelyezve immár végleges helyükre.

Szerettük volna már most megírni az urnák előjegyzésének és megvásárlásának lehetőségeit és feltételeit, de ez csak a szükséges engedélyek birtokában lehetséges. Bízunk benne, hogy következő, Vízkeresztkor megjelenő számunkban már a legrészletesebben be tudunk számolni az urnahelyek értékesítéséről.

Müller Ferenc

Rövid az élet...

Rohan az élet nem látod a fényt
Lassítani kell amikor időt kérsz
Nézz körül, lásd hol élsz
Örülj a napnak és hogy kék az ég
Gyermeked arca neked a világ
Nejed sok gondja tereád vigyáz
Miért nem elég, hisz minden a tiéd
Ami csak számít, ami csak valamit ér
Kell egy kis derű és ez sokat megér
Egy kis bizalom, az élet mindig ígér
Légy boldog azzal, ami van
Minden a családot és elkerül a baj
Adhat az élet nagyon sokat
Vagy életed szerényen éled magad
De mi itt a mérce, ki az ki mond
Dicséretet vagy bírálatot
A végén csak te vagy önmagad
Ki alakítottad küzdelmes sorsodat
És Istened, ki vezényelte
Láthatatlanul is a földi életedet

BG

Isten kegyelméből...

Sokszor megtörténik, hogy valaki súlyosan megbetegszik. Ezek olyan események, amelyek mélyen megrázzák a beteget és a családját. Az ember végzi munkáját, éli napi életét. Van akinek megadatik, hogy munkáját hivatástudatból, teljes odaadással végezze. Ez azonban rendszerint azzal jár, hogy az életét, idejét a munka köti le és irányítja. Nem tud elég időt tölteni családjával, a család legtöbb gondja egyik tagjára, legtöbbször a feleségre hárul. A hitbéli közösségi életre is alig jut idő, legalábbis a részvétel formájában, nem tud elmélyedni hitében, vallásában.

Ismerős és gyakori ez a kép, sokakban megfogalmazódik, hogy talán másképp kellene élni, de a rohanó élet elodázza a válaszokat és a változás lehetőségét. És ekkor jön

hirtelen, villámcsapásszerűen egy betegség, egy állapot, amelynek eredményeként testvérünk a kórház intenzív osztályára kerül.

Nevezetesen a konkrét eset egy barátomat érintette. És akkor megáll a rohanó idő. Végig kell gondolni az életet. Ekkor valamennyi embertársunk közelebb kerül Istenhez, Isten segítségét kéri az életéhez.

A kórház intenzív osztályán íródott az alábbi néhány soros vers, amely ha stílusában nem is, de tartalmában az életről vallott igazsághoz közelít.

Isten kegyelméből testvérünk és barátom kikerült az intenzívről. Bízom abban, hogy az Úr ad nekünk időt, amit vele és családjával együtt tölthetünk.

Márton atya

Testvértemplomaink:

Gyergyótekerőpatak, Brassó ferences templom

A gyulafehérvári főegyházmegyében 12 Keresztelő Szent János titulusú templomot találtunk. Szeptemberben őket is megkerestük levélben, hogy kapcsolatot teremtsünk velük. Október hónapban 2 kedves levelet kaptunk Erdélyből: Csedő István, gyergyótekerőpataki plébános úrtól és Dunay Ferenc P. Anicét ferences templomigazgató atyától, Brassóból.

Gyergyótekerőpatak majd 1500 lelkes falu Székelyföldön, a Gyergyói-medencében. Lakosságának 90 %-a magyar, 10 %-a cigány és 16 román nemzetiségű lakosa van. A község tiszta katolikus. A falut az 1567. évi adóösszeírásban említik először. A ma is álló középkori eredetű Keresztelő Szent János templomot 1724-ben kezdték el

A gyergyótekerőpataki templom

építeni és 1734-ben szentelték fel. Az 1801-es tűzvészben leégett istenházát újjáépítették, majd 1876-ban a tornyot bővítették. A középkori eredetet bizonyítják a faragott gótikus ablakok és kapuzatok a templom homlokzatán ill. tornyán,

valamint a kőből készült keresztelőkút. Berendezése népi barokk stílusú, a főoltár Keresztelő Szent Jánost, a mellékoltárok Szent Istvánt és Máriát, a világ királynőjét ábrázolják.

Aktív a lelki élet az egyházközségben. Minden gyermeket megkeresztelnek (!), minden halottat egyházi temetésben részesítenek, elnyésző kivételtől eltekintve a szentségekkel megerősítve (!). A házasságokat 90 %-ban a templomban kötik, minden gyermek elsőáldozáshoz járul és 80 % bérmálkozik is (!). A templomba járást az időjárás befolyásolja, a rövid nyár idején minden perc számít a földeken, így az emberek gyakran szentmise helyett is dolgoznak. Ősszel és télen, valamint, ha rossz az idő, többen járnak templomba. Az ifjúság pasztorációja is élénk, diákmiséjük van, aktívan részt vesznek a liturgiában, a karitatív munkát is ők végzik.

Brassóban a ferences templom viseli Keresztelő Szent János nevét. A gótikus eredetű, 1506-ban épült templom nem plébánia-, csak zárdatemplom, így nem vezet anyakönyvet sem, és a hívek - főleg a közelben lakók - csak alkalmanként látogatják. A templomigazgató a 70 éves, de a kommunizmus elnyomása miatt csak 1992-ben örök fogadalmat tett P. Anicét, a házfőnök pedig egy 80 éves ferences atya.

Zárdájuk egyben bérház is, közvetlenül a templom mellett áll.

Nagyon örülünk e két levélnek, reméljük, újakat is kapunk. Mindannyiunk számára tanulságos és elgondolkodtató, az évtizedekig tartó elnyomatás és ateista propaganda-hadjárat ellenére a székely magyarság kitartása hitében és magyarságában. A vallási élet olyan teljessége,

A brassói templom

mint Gyergyótekerőpatakon számunkra már sajnos szinte elképzelhetetlen. Reméljük, hogy ez az erős hit nem fogyatkozik meg soha Gyergyóban.

Vasdinnyey Miklós

Ezúton kérünk elnézést mindazoktól, akiknek írásaik, beszámolóik valami oknál fogva nem jelentek meg lapunkban. A további félreértések elkerülése érdekében mostantól kezdve a lap utolsó oldalának alján közétesszük következő számunk megjelenésének időpontját. Kérjük, hogy cikkeiket, írásaikat legkésőbb a közölt dátumot megelőző vasárnap a diákmisést követően szerkesztőségünkhöz eljuttatni szíveskedjenek.

Megértésüket köszönjük

„Saját” püspökünk van

A plébános és a káplán atyán kívül templomunkban vasárnaponként ketten miséznek rendszeresen.

Egyiküket, Veres András, aki a félnyolcas szentmisét mondja, a pápa november ötödikén egri segéd-püspökké nevezte ki. A szentelési szertartást vízkeresztkor Őszentsége végzi a Szent Péter-bazilikában. Veres András a püspöki konferencia titkára marad, munkahelye tehát továbbra is a Városligeti fasori püspökari titkárság lesz. Így nem kell elbúcsúznunk tőle. Amikor más irányú elfoglaltsága nem akadályozza - tájékoztatta szerkesztőségünket -, vasárnap reggelenként ezután is nálunk fog misézni. Köszönjük. Az új és egyben legfiatalabb magyar püspök 1959-ben Pócspeitriben született. Egerben, Budapesten, Rómában tanult, erkölcszociológiából doktorált. Mezőkövesden volt káplán, majd Egerben és Budapesten tanított erkölcszociológiát. Két évig a római Pápai Magyar Intézet rektora volt, és 1998. nyaratól titkára a püspöki konferenciának. A Felsőkrisztina Katolikus Kör felkérésére Veres András 2000. február 8-án, kedden 19 órakor „Magyar egyház az ezredfordulón” címmel tájékoztat minket a magyar egyház állapotáról, a püspöki konferencia tevékenységéről, saját munkájáról, terveiről. Templomunk másik rendszeres vasárnapi vendégpapját, Szabó Tamás atyát is köszöntjük, abból az alkalmából, hogy új munkaköre van. Kora ősztől már nem a plébániánk területén lévő nunciatura magyar titkára, hanem a püspöki konferencia titkárságának igazgatója. A munkahely és lakás változás ellenére, Tamás atya eztán is nálunk misézik vasárnap délután öt illetve nyári időszámításkor hat órakor.

Köszönjük hogy hűségesek maradnak templomunkhoz, és ígérjük, hogy imádkozunk értük.

Szerdahelyi Csongor

Kisközösség elvtársi időkben

Merész vállalkozásba kezdett egyházközségünk lelkésze Hernádi Guszti bácsi*, amikor összehívta aktív- és nyugalmazott ministránsait, meg a templomba járó családok leányait, hogy alkossunk „házibulizó” társaságot. Mindezt 1959. őszén. A fenti idézőjeles kifejezés abban az időben enyhén kétértelmű volt, de nem hirdethettük magunkat úgy, mint a későbbi keresztény kisközösségek őstípusát. A társaság célja az volt, - kell-e ezt magyarázni - hogy egy közösséget alakítsunk ki a hozánk hasonló gondolkodásúakból és keresztényi keretek között szórakozhassunk. Ami persze lehetett fülsiketítően zajos és féktelenül jókedvű is. Minden találkozó elején volt némi hittanba áthajló művelődés, amit még a robbanékonyabb tagtársak is elviseltek az utána következő tánc (elsősorban rock and roll) reményében. Alkoholra nem volt igényünk, mert a nélkül is tudtunk bomolni, a dohányzásra pedig az óta sem tudott rászokni egyikünk sem.

Guszti bácsi bölcs előrelátással messziről irányított, a közvetlen vezetés a veterán ministránsoké volt, ami akkoriban húsz-huszonhárom súlyos évet jelentett. Három évvel a forradalom leverése után értelmetlen lett volna politikával foglalkozni, de szűk körben időnként elhangzott egy-egy büntethető vicc is. („Mi a KGST emblémája? - Vörös mezőben kilenc sovány tehén egymást feji.”) ezen felül - ha igen magas volt a hangulat - egymást „elvtársam”-nak szólítottuk azon az alapon, hogy mi valóban azonos elveket vallottunk, szemben az úgynevezett „elvtárs”-akkal. Nem lehetett azonban titokban tartani húsz-harminc, időnként hatvan-hetven fiatal rendszeres összejövetelét, ezért a Belügyminisztérium Politikai Osztálya is felfigyelt ránk, nemcsak néhány idős hölgy a szomszédból. Ke-

rülő csatornákon át még valami figyelmeztetést is kaptunk. Mi ezután alapítottuk meg a második társaságot a „fiatalok”, mármint a nálunk fiatalabbak számára, hogy nyomunk maradjon, ha szétvernek bennünket.

Ebben a társaságban már több volt a hittanszerű művelődés, ki is került belőle egy hétgyermekes családanya és egy alkotmánybíró. Az előbbi egy vékony kislány az utóbbi egy bohó fiatalember volt. Az előbbi ugyan ma is karcsú, de az utóbbi azóta megkomolyodott. Azután lecsaptak ránk 1964 tavaszán és jó néhányan megjártuk a nevezetes Gyorskocsi utcát. Ez a 2/5-ös ügy végül is szerencsésen, mindössze tíz rendőrségi figyelmeztetővel végződött. (Két évig terjedően büntették az „egyesületi joggal való visszaélés”-t, míg az „államellenes”-t öt évtől terjedően - legalábbis emlékezetem szerint.) Sajnos Miklós repült az egyetemről valamilyen politikai vicc miatt, de a bátor és jószívű rektor egy év múlva visszavette. Hja, 1963-ban volt az amnesztia az ENSZ nyomására. Enyhe elbírálás alá estünk azért is, mert nem volt közvetlen papi irányítónk. Szemben a Regnumosokkal, akik között több menetben vagy hetvenöt évet kiosztottak. Sajnos a társaság teljesen felbomlott, de amint enyhültek a zord idők, egy-két régi kapcsolatot felmelegítettünk. Az is lehetséges, hogy a környékről el nem költözött tagok gyermekei közül egyesek itt ministrálnak a Felső-Krisztinavárosban. Azt azonban, hogy vetésünknek mi lett az aratása, lehet, hogy ezen a földön már nem tudjuk meg.

Friwaldszky Sándor

*Hernádi Ágoston atya pébániánkon két ízben, 1942-46 majd 1957-64-ig volt káplán.

Egy év bencések között

Madocsay Ákos Emil, egyházközségünk képviselőtestületének tagja tavaly szeptembertől idén augusztusig egy bencés harmadrendi közösség tagjaként majd egy évet töltött Angliában. Megkértem, hogy számoljon be röviden ottani életéről és élményeiről.

Vasdinnyei Miklós

„A Worth Abbey bencés apátság Dél-Angliában, London és Brighton között kb. félúton található. Egy gazdag család utolsó sarja a század harmincas éveiben hagyta a bencés rendre kastélyát, ahol a kolostort az első szerzetesek 1933-ban alapították. A bencés atyák eleinte a kastélyban laktak és a szentmiséket, valamint az imaórákat a kastély kis kápolnájában tartották, majd az évek során felépítették modern templomukat, kolostorukat, a kastélyt pedig középiskolává alakították át. Az építkezések még most is tartanak, az iskolakomplexum művészeti centrummal, tenisz- és golfpályával stb. egy-két éven belül készül el teljesen. A birtokon külön kolostorban apácák is élnek, magukat „Grace and Compassion” nővéreknek nevezik. Ma a kolostor történetének második apátja kb. 22-

A Worth Abbey bencés apátság

25 szerzetes papot vezet. Azért nem lehet pontosan meghatározni számukat, mert – a magyar bencésekhez hasonlóan – nekik is van Brazíliában egy házuk, ahova időnként egy páran elutaznak vagy ahonnan egy páran visszatérnek.

Szent Benedek regulájában feladatul adja szerzeteseinek a vendégszeretetet és a vendégfogadást, így ebben a kolostorban is külön házat tartanak fent az egyéni vagy csoportos vendégek részére. A vendégházat a laikus testvérek 4 fős közössége gondozza, tartja karban. Ide, egy angol, egy ír és egy litván fiatal lány közé kerültem én is, mint a vendégház gondnoka. Feladatom többek között a bevásárlás, a fűnyírás, a villanyszerelés, a mosás és henteente egyszer a főzés volt. Minden napjaink a Szent Benedek regulájában meghatározott 5 imaóra keretei között zajlottak. Reggel 6-kor kelünk, majd 6.40-kor a templomban elimádkoztuk a matínust. Az ezt követő reggeli után rövid szabadidőnk volt, majd 8.40-kor elimádkoztuk ismét a templomban a laudest. A délelőtt munkával telt, amit 13.00-kor a nona zárt le. Ebéd után ismét dolgozni mentünk, egészen 18.00-ig. Este 18.20 kor ünnepélyes vespéren, majd szentmisén vettünk részt ismét együtt az egész szerzetesközösséggel. A vacsorát rövid szabadidő követte, majd 21 órakor kisebb, laikus közösségünkben elimádkoztuk a completoriumot. Ezután mentünk aludni. Csütörtökön-

ként kötelező hittanórákon vettünk részt, ahol minden alkalommal ó- és újszövetségtant, liturgiát és szakramentológiát tanultunk. Ugyanúgy csütörtökönként mi, laikus testvérek együtt étkezhattunk a szerzetes atyákkal, szintén a regula szigorú előírásai szerint. Heti egy szabadnapunkon lehetőségünk volt a közelben utazgatni és Anglia déli részével ismerkedni.

A kolostor kb. 5 km-re volt a legelső falutól. A szerzetesek közül mindössze 3-4 tanított az iskolában, a többiek a birtok irányításával vagy a közeli falvakban pasztorációs munkával foglalkoztak. A briteket a sztereotípiák hűvös, kimért embeereknek tartja. Ezt én itt egyáltalán nem így tapasztaltam. Bárcsak mi lennénk ennyire mosolygósak, nyitottak, közvetlenek és türelmesek egymáshoz, mint az angolok hozzászám. Nyelvi nehézségeimet maximálisan tolerálták, azonnal befogadtak és egy percre sem éreztem magamat idegennek náluk. Ez a közvetlenség a szentmise liturgiájában is meglátszott, hiszen – természetesen a vasárnapi nagymiséket leszámítva – a hívek és a szerzetesek mindannyian közvetlenül az oltár körül állnak, hogy minél közelebbről lehessenek részesei az eucharisztia nagy titkának.

Egy év elteltével a bencés harmadrend tagjaként, lelkiekben és szellemiekben gyarapodva, tudatos katolikusként térhettem haza Magyarországra.”

Mado munka közben

Plébániánk 60 éves

Ebben az egyházi évben egyház-
községünk kettős jubileumot ünne-
pel. A Szentév mellett

Plébániánk fennállásának 60-
éves jubileumáról is méltóképpen
szeretnénk megemlékezni. A képvil-
selőtestület szeptember 11-i ülésén
úgy döntött, hogy a jövő évi búcsú-
hoz kötődő ünnepségsorozattal
emlékezik meg a kerek évforduló-
ról. Megszervezésére külön munkac-
soport is alakult **Szerdahelyi
Csongor** vezetésével. Szeretnék, ha
ez a búcsú nem csak egy látványos
rendezvény lenne, hanem elősegít-
tené hívő közösségünk megújulá-
sát, erősítené bennünk az együvé
tartozás érzését.

Bár a tervek még csak most ala-
kultnak, néhányat azért már most
megemlítünk, hogy a családok a jö-
vő évi programjaik alakításánál már
ezeket az eseményeket is számba
tudják venni. A legfontosabb, hogy
a búcsút június 24-én szombaton
tarjuk, mivel másnap 25-én Úrnap-
ja lesz.

A lelki felkészülést a búcsút
megelőző három napon **június 21-
23. szentmise keretében tartott
elmélkedések** szolgálnák, amelye-
ket egy-egy, egyházközségünk ko-
rábban itt szolgáló papja tartaná. Az
ünnepi szentmise után kerülne sor
az **urnatemető megáldására**. Az
ünnepségsorozat kiemelkedő prog-
ramjának ígérkezik az a **kórustalál-
kozó**, amelyet ugyanezen a napon
a késő délutáni órákban tartanánk a
templomban erdélyi, kárpátaljai,
valamint szkóliásaink és a kerület
kórusainak részvételével. Már most
jelezzük, hogy valószínűleg szükség
lesz a hívek segítségére, hogy a ha-
táron túl élő kórustagok elszálláso-
lását és vasárnapi programjukat
meg tudjuk oldani. Szintén sokak
számára lesz vonzó az az **ünnepi
megemlékezés**, amelyen ha terve-
ink sikerülnek, és Önök is segítenek
-bemutatnánk az erre az alkalomra

készülő **plébániai emlékkönyvet**,
megnyitnánk **a plébánia 60 évét
bemutató kiállítást** és meghallgat-
hatnánk jelenlegi és korábbi papja-
ink, valamint idősebb híveink rövid
visszaemlékezését az elmúlt időkre.

A jubileumra való felkészülést
szolgálják majd a havonta egyszeri
találkozások templomunkban, meg-
hívott előadókkal. Tervezzük egy
zarándoklatot is valamelyik hazai
kegyhelyre. Előkészületünket sze-
retnénk a mileneum programokhoz
is illeszteni. A május-júniusi diákmi-
séken az egyes hittancsoportok
egy-egy Árpád-házi szent életét
fognak bemutatni kis jelenetekben.

Természetesen nem maradhat el
a már szokásos búcsúi program
sem, **az árusok, a gyermekprogra-
mok, gitáros zene és éneklés. Az
estet 21 órától bál zárna.**

Tudjuk, hogy minden program
annyit ér, amennyi megvalósul be-
lőle. Ezért kérjük, hogy ötleteikkel,
emlékeikkel, visszaemlékezéseik
közlésével segítsék a munkacsoport
tevékenységét. A munkacsoport
tagjai: Szerdahelyi Csongor, Babics
Balázs, Béres György, Diószeghy
Márta, dr. Érszegi Géza, György-
deák Márton, dr. Hauser Péter,
Horváth Lászlóné, Lukách Krisztina,
Müller Ferenc, Pongrácz Judit, Tő-
kés Tünde.

a szervezők

Lukách Krisztina

Az 1951-es elsőáldozók egy csoportja

A harmadik évfolyamot kezdjük

Ezzel a lapszámunkkal harmadik évfolyamába lép a **Felsőkrisztina**. Mikor hozzákezdünk, azt hittük, hogy előzmény nélküli dologra vállalkozunk. Nem régen azonban Frivaldszky Sándor testvérünk rábukkant édesapja hagyatékában egyházközségünk egykori értesítőjének 1939. évi negyedik számára. Szép, zöldbetűs, megsárgult nyomtatvány, amely hasonlít a mostani lapunkra. Például abban is olvashatunk templomépítési tervekről, ilyen célú gyűjtésről, adakozókról, valamint közli az anyakönyvi adatokat is. Kérjük, hogy akinek e lap számai közül bármelyik, és bármilyen állapotban fellelhető, adja kölcsön szerkesztőségünknek, hogy lemásolhassuk. Vigyázunk rá.

**BUDAPESTI
R.K. EGYHÁZKÖZSÉGEK
TUDÓSÍTÓJA**

VILÁGIAK
KRISZTUS
ORSZÁGAÉRT

Felsőkrisztinavárosi helyi lelkészség
Lelkészi hivatal: XI, Németszőgyi-árok 66. D. u. 3-5. Telefon: 1-540-88.

Pótlacím: Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos
Tekintélyes

Frivaldszky János ur
XI. Jagelló.u.36.

1939. 4. szám. Egyházközségi híveknek ingyen.

KEDVES KATOLIKUS TESTVÉRI!

Az 1938-as kettős szentév kegyelmet és cselekedetet sugárzó erőt bátorítottak és készítettek minket arra, hogy alkotással és alkotás elindításával állítsunk emléket egyházközségünk kerületében annak az örökké felejtethetlen esztendőnek és építsünk hajlékot annak, aki ezt megadta: a gondviselő Istennek.

Megtervezettük s az építőművész nagyszerű ihlete megteremtette annak a templomnak képét, amelyet mindannyian évek óta öntudatlanul hordtunk a lelkünkben s amelyet most a művész teremtő viziójában: íme, megvalósult. De nekünk, akik nemcsak az elképzelés, hanem a teremtés emberei is vagyunk, akik nemcsak lélekből, de testből is állunk, mély benső lelki szükségletünk, hogy ezt a páratlan művészi elképzelést kőbe formáljuk. De nemcsak a benső élmény, hanem a gyakorlati vallásos élet szükségszerűsége is megköveteli, hogy helyet teremtsünk az Úr oltára előtt a budai hegyvidék egyre növekvő katolikus hívői számára.

A kettős szentév, amelyben megnyílt a magyar igazság útja is, arra szólít fel mindannyiunkat, hogy nagy és maradandó alkotással őrizzük meg, a kegyelmi erővel a jövőnk számára is. Ezért fordulunk a mi kedves katolikus testvéreinkhez, hogy megajánlásukkal ők is járuljanak hozzá Istenre mutató templomunk felépítéséhez s egy olyan művészi alkotáshoz, amely a magyar egyházművészet történetének egyik legszebb lapjára kerül. Legyen ez a templom, amelynek megteremtéséhez most szeretettel hívjuk katolikus testvéreinket, köbe faragott imádsága mindazoknak, akik ebben a vinculum caritatisban összefoglalva, megteremtik a kettős magyar szentév hálaadó templomát.

A gyűjtést a m. kir. belügyminiszter úr 54,453/1939. V. számú határozatával 3 hónapra engedélyezte.

A befizetéseket kérjük, hogy a m. kir. postatakarékpénztárnál nyitott 7091. számú csekk számlára eszközölni szíveskedjék.

ISTENTISZTELEK RENDJE:

Vasár- és ünnepnap: fél 7, háromnegyed 8, fél 9, egynegyed 10, fél 11, fél 12, 12 óra szentmise, 10 óra szentbeszéd.
Hétköznapokon: Szentmisek 7, fél 8, 8 és 9 óra.
Gyónási alkalom minden szentmise alatt, szombaton d. u. fél 5-től, valamint minden hónap első csütörtökén d. u. fél 5-től 7-ig és első pénteken reggel 6 óráig.
Beteghez bármely időben megyünk, de legalkalmasabb a reggeli órában papot hívni.
Lelkészi hivatal: XI, Jagelló-út, a templom melletti kultúrteremben d. e. 10-12-ig.
Egyházközségi hivatal ugyanott, d. u. 3-5-ig. Telefon: 152-368.

RÖVID HIREK

Adventi kántorböjtek december 20., 22 és 23-án vannak. Szerda, szombat enyhített, péntek szigorú böjti nap.
December 24-én, mivel a vigília böjti vasárnapra esik, a böjti és a hústól való megtartoztatás elmarad, tehát vasárnap szabad húst enni. Éjfél szentmisére a templom kapuit fél 12 órakor nyitjuk. December 25. és 26-án rendes vasárnapi misebeosztás.
Az évvégi szilveszteri hálaadó istentisztelet december 31-én, vasárnap d. u. 5 órakor van.
Január 5-én d. u. 6 órakor vízszentelés, utána litánia.
Január 6-a kötelező ünnepnap.

A katolikus Európa

„Európát az egyház teremtette. A magyarság pedig fennmaradását köszönheti a kereszténység felvételének. Nemzeti és keresztény önismeretünkhöz tartozik tehát egyházunk európai fejlődésének, elterjedésének ismerete. E célt szolgálja ez a kötet. Ismerteti a katolikus egyház felépítését, központi szervezeteit, a Vatikán és a Római Kúria intézményeit. Bemutatja az európai bíborosokat és országról országra a földrész valamennyi helyi egyházát:

múltját, jelenét, statisztikáját, térképét, valamint a kontinens összesített adatait. A katolikus Európáról magyar nyelven ennyi információ egy kötetben még nem látott napvilágot.

Szerdahelyi Csongor 1980. óta dolgozik az Új Ember katolikus hetilap szerkesztőségében. 1980-ban diplomázott az ELTÉ-n történelem és néprajz szakon. 1992 és '96 között a vatikáni magyar nagykövetség

diplomataja, korábban pedig - másfél éven át - Antall József miniszterelnök sajtófőnöke volt. Jelenleg az Új Ember főmunkatársa és a Vatikáni Rádió tudósítója.”

Olvashatjuk a „Katolikus Európa” című, Új Ember Kiadó gondozásában most megjelent könyv ismertetőjében. Szeretettel ajánljuk szíves figyelmükbe. Kapható a katolikus könyvesboltokban, ára 850Ft.

Babics Balázs

SZOMSZÉDVÁR

A Táltos utcai Szent Kereszt templom

A környezetünkben működő plébániák árnyékában szürke emenciásként gyűjti össze a Táltos utcai Szent Kereszt templom azokat a híveket, akik a Mindenhatót ebben a hányatott múltú Isten házában, ezzel a közösséggel keresik és találják meg.

A gyökereink a múlt századba nyúlnak vissza. 1884. októberében szentelték fel a Vöröskereszt Kórház főépületében azt a miséző helyet, amely a későbbiek során egyre szűkebb lett, s ezért az első világháború után felépítették a kórház területén a Csörsz utcai bejáratú kápolnát, melyet az 1945. januári bombatámadás semmisített meg.

A Fővárosi Várház néven ismert Csörsz utca 4. szám alatti épületben 1948-tól közel 28 éven át működött a kápolna, gyarapodott a közössége, s végezte szervezett formában a Betegek Lelki Gondozását. A 70-es évek elejétől Balinszky Imre atya átgondolt, áldozatkész munkájának eredményeként nagy fejlődésen, változáson ment át a templom belseje, és a hívek sokasága.

A vasárnaponkénti 6-7 szentmise, valamint a 7 korcsoport részére rendszeresített hittanóra, biblia magyarázat olyan sok embert vonzott, hogy számos alkalommal kicsinek bizonyult a kápolna, s az elő és hátsó kertet is megtöltötték a hívek.

A BAH csomópont átépítése miatt 3 éven át egy ideiglenes, szigetetlen fabarakban edződött közösségünk. Külön öröm volt számunkra, hogy a mostoha körülmények sem tizedelték meg sorainkat.

A jelenlegi templom, melyet Dr. Lékai László bíboros úr 1979. szeptemberben szentelt fel magán viseli az építési időszak minden jellemző vonását. Az ipari építmény jellegű sugalmazó külsőt (beton béléses tek, KIPSZER-es sátoztető stb.), és magát az egész, vallási célt szolgáló létesítményt pénzsűke miatt leegy-

szerűsítve, több szempontból is szakszerűtlenül készítették el, de mi ennek is, így is örültünk, mert sok évi bizonytalanság után végleges templomot vehettünk át, az annak működtetéséhez nélkülözhetetlen helyiségekkel együtt, s kezdhettük meg azok bensőségebbé, liturgikus szempontból elfogadhatóbbá tételét.

Lékai bíboros úr a Táltos utcában

A rideg, szinte kopár szentélyt és hajót értékes művészeti alkotásokkal (az oltár feletti feszület, Mária ikon stb.) varázsolta bensőségebbé Imre atya, aki ugyanakkor nagy gondot fordított a lelki életre is, a közösségek kialakítására, összetartására. Rendszeressé váltak az évenként kétszer ismétlődő közösségi napok, melyek a vendég atyák prédikációin, elmélkedésein keresztül ismereteinket gyarapították és ezzel párhuzamosan remek alkalmat kínáltak egymás megismerésére is. Gyakorlattá vált, s a mai napig is jelentős esemény a fiatal hittanosok által karácsonykor előadott betlehemi játék, és az ifjúság vallási tárgyú színi előadása.

Szintén főleg a fiatalokat hozta lázba, immár évtizedek óta a nyári táborozás, mert nem minden évben sikerült ezt a lelkigyakorlati programot családossá, szélesebb körűvé bővíteni.

Talán a plébániák közelsége és elszívó hatása bizonyos mértékig csökkentette a Táltos utcába járók számát, de így is hála Istennek és a templomunkban folyó rendszeres vallási nevelésnek, hitéletnek továbbra is évente a keresztelés útján is gyarapítjuk közösségünket, számosan járulnak a betegek szentségéhez, s fogadnak örök hűséget egymásnak Isten és embertársaik előtt.

Komoly hagyományai vannak a nyugdíjas találkozóknak, melyek az utóbbi években a technika fejlődésének köszönhetően még színesebbé váltak.

Matolcsy Kálmán atya aki 1996 óta templomunk igazgatója sokat fáradozott az elmúlt időszakban azon, hogy minél inkább bekapcsolja templomunkat és a hittantermünket közösségek fogadásába, neves keresztény gondolkodású művészek, politikusok meghívásával, előadásai meghallgatásával tárgyias látókörműnk. Szintén az Ő szervező munkája kapcsán váltunk aktív résztvevőivé a tanévet záró, korábbi hagyományokat felelevenítő és folytató esti, dunai sétahajózásnak.

További céljai között szerepel fokozatos felújítási és átalakítási munkák végzése egy fizikai és érzelmi szempontból egyaránt melegebb fogadtatást nyújtó templom kialakítása érdekében, melynek megvalósításához a meglévő forrásaink kiegészítéseként a legcsekélyebb támogatást is köszönettel nyugtázzuk.

A Szent Kereszt templom minden év januárjában szeretettel várta, várja és fogadja a Hegyvidéki Ökumenikus imahéten a keresztény, keresztyén testvéreket. Természetesen nyitottak vagyunk s évközben is örömmel várunk minden hozzánk betérő, Istent kereső, rendezvényeink iránt érdeklődőt.

Papp Géza

Anyakönyv - 1999. harmadik negyedév**Temetések**

1. Varga Mihályné sz. Deli Anna (78)
2. Farkasvölgyi Nándorné sz.Szerdahelyi Erna (74)
3. Lóránt Imréné sz.Kálmán Angéla (71)
4. Pongrátz Csaba (52)
5. özv .dr. Zsidó Sándorné sz. Hegyi Julianna (96)
6. Jokkel Endre (66)
7. Répánszky János (46)
8. Lendvay Lajos (73)
9. Perényi Lajos (67)
10. Kelemen Istvánné sz.Valentin Rozália (88)
11. Tenczer Adél (87)
12. Strébl Mátyás (74)
13. Molnár Rezsőné sz.Novográdecz Teréz (88)
14. Kutas Anna (71)
15. Hammer Frenccné sz.Fazekas Gertrúd (83)
16. Mecseki Károlyné sz.Szegedi Ilona (82)
17. Városi Sándorné sz.Pallósi Bernadett (91)
18. Nagy Gábor (23)
19. Karcagi István (72)
20. Orient Tibor (84)
21. Szilágyi Jenőné sz.Lammel Mária (96)
22. Szinessy Józsefné sz.Baránszky Olga (92)
23. Gecser Ottó (75)
24. Magda Istvánné sz.Horváth Teréz (87)
25. Kiss Gábor (46)
26. Thuróczy Béla (88)
27. Németh Sándorné sz.Benke Erzsébet (81)
28. Bella Ferenc (89)
29. dr. Konkoly-Thege Miklósné sz.Ághota Alice (79)
30. dr. Szász Mihályné sz.Korbácska Vilma (89)
31. Bugyáki Róza (87)
32. Erdős Elemér ((5)
33. Szász Imréné sz.Szende Ibolya (92)
34. dr. Muray Ernőné sz.Tahi Trummer Mária (74)
35. Rajos Mihályné sz.Oroszi Mária (74)
36. Szócs Józsefné sz.Vadai Katalin (74)
37. Rehus Gyula (59)
38. dr. Matheides Pál (87)
39. Kazamér Béláné sz.Farkas-Jablonczy Mariann (65)
40. Sági Lajos (72)
41. Zádor Zoltánné sz.Kemény Gizella (72)
42. Soha Vilma (79)
43. özv. Soltész Gusztávné sz.Kulcsár Julianna (81)
44. Szentandrás Gyuláné sz.Schoditsch Piroska (92)
45. dr. Tátrai Istvánné sz.Székely Magdolna (82)
46. özv. Kocsárd Valérné, Margit (79)
47. dr. Haris Béláné sz.Tibor Hildegárd (81)
48. Kostyál Géza (89)
49. Balla Gáborné sz.Tolnay Sarolta (82)

Keresztelők

1. Cserey Gyula (1973.)
2. Haraszi Emese Katalin (1999.)
3. Kerékgyártó Balázs Ákos (1999.)
4. Kerékgyártó Fanni Réka (1999.)
5. Tóth Kristóf Attila (1999.)
6. Pigler Donát István (1999.)
7. Csapody Nóra Judit (1999.)
8. Holló Anna (1998.)
9. Müller Réka Krisztina (1999.)

Esküvők

1. Patkó Pál - Neszmélyi Athéné Edit
2. Lantay Ákos - Máthé Imola
3. Lóránth Lajos - Nagy Anna
4. Radics László - Szép Katalin
5. Dobay Csaba - Bodrogi Rita
6. Pastor Emmanuel - Károlyi Katalin
7. Hartmann Kristóf - Holman Gabriella
8. Takács Gábor - Szerdahelyi Anna

A Mártonhegy névadójának kápolnája

Jeles napi szokásaink - Advent

Advent az egyházi év kezdete, a karácsonyi előkészület négy héten át tartó időszaka, amely Szent András napját követő vasárnap vigíliáján veszi kezdetét. Eleinte három napos böjttel volt összekötve. A vallási előkészülethez hozzátartoznak még a hajnali misék, ún. roráték is. A régi magyar nyelvben ezeket angyali miséknek vagy aranyos miséknek nevezték. Ebben az időszakban nem tartottak lakodalmakat és hangos mulatságokat.

November 30. András napja

Szent András apostol, a keleti egyház védőszentje az első században halt mártírhalált. András napja az egyik legjelentősebb házasságjósító és házasságvarázsló nap. Azok a lányok, akik egész nap böjtöltek, éjszaka megláthatták álmukban a vőlegényüket. Az Ipoly mentén egy András nevű gazda kerítését rázták meg, és figyelték, hogy honnan halatszik a kutyaugatás, hiszen a jövendőbelinek is abból az irányból kell majd megérkezni. A magyar nyelvterületen általános elterjedt volt a gombóc főzés szokása is: minden gombóc belsejébe egy-egy fiú nevét rejtették, és amelyik elsőként jött fel a víz felszínére, az lett az illető férjének a neve.

December 4. Borbála napja

Szent Borbála a bányászok, tüzérek védőszentje KisÁzsiában szenvedett vértanúhalált. Jellemzőek erre a napra a női munkatilalmak, mely szerint nem szabad például söpörni, mert kisépernék a házból a szerencsét. Szokás volt ezen a napon egy gyümölcságot vízbe tenni, ami ha karácsonyra kivi-rárgzott a leány a következő évben férjhez ment.

December 6. Miklós napja

Szent Miklós püspök a IV. században a kisázsiai Myra városában élt, mind a keleti, mind a nyugati egyház kedvelt szentje. A Dunántúlon a legények és a férfiak bekor-

mozott arccal ijesztgették a gyermekeket és a lányokat. Őket láncos Miklósnak nevezték, megimádkoztatták a gyermekeket és a háziaktól ajándékokat kaptak. Falvainkban az ajándékozás szokása csak a XX. században városi hatásra terjedt el. A gyermekek cipőibe krumplit, cukorkát tettek.

December 13. Luca napja

A Gergely-féle naptárreform előtt (1582) az esztendő legrövidebb napja volt, ezért számos hiedelem, tilalom és jóslás kapcsolódik ehhez a naphoz. Az egész nyelvterületen gonoszjáró napnak tartották, amikor a boszorkány rontása ellen kellett védekezni. Ennek érdekében fokhagymát ettek, és az állatokat is megkenték vele vagy pedig piros szalagot kötöttek a kezükre. A boszorkányok felismerése céljából készült az ún. lucaszék. Ezt meghatározott számú és fajtájú fából készítették el karácsonyig. Aki ezt elvitte az éjféle misére és ráállt, megláthatta a boszorkányt. A jósló és varázsló eljárások legtöbbjét a karácsonyig tartó időszak alatt kellett elvégezni. Ilyen időjárásjósító praktika volt a lucabúza csíráztatása, vagy pedig a hagymakalendárium készítése. Az utóbbi esetben 12 hagymalevélbe sötét tesznek, és attól függően, hogy átnedvesedik-e vagy sem, következtetnek a következő 12 hónap időjárására. Ehhez a naphoz munkatilalmak is kapcsolódtak: tilos volt például varni, mert úgy tartották, hogy bevarrnák vele a tyúkok fenekét. Sütni sem volt szabad, mert a kemencéből kivett kenyér kővé vált volna. Javasolt női munka volt azonban a tollfosztás és a babfejtés, a tyúk termékenységének biztosítása érdekében. A Dunántúlon a fiúgyermekek lucázni, kotyolni jártak. Házról házra járva termékenységvarázsló énekeket, verseket mondtak, és a háziasszonytól egy-egy marék aszalt gyümölcsöt, diót,

almát kaptak.

Karácsonyi kántálás

A karácsonyi énekes, esetleg verses köszöntőt általában kántálásnak nevezték. Az ünnep gondolkörét felidéző énekekhez gyakran kapcsolódtak jókívánások, rigmusok, prózai szövegek is. Az ünnep vigíliáján házról házra jártak a kántálók, az engedélykérés után az ablak alatt vagy a házban adták elő a köszöntőt. Cserébe valamilyen ajándékot kaptak.

Betlehemezés

A betlehemezés a karácsonyi ünnepkör legnépszerűbb misztériumjátéka. A betlehemes játékok legrégebbi rétegét a latin nyelvű liturgikus jelenetek képviselik, amelyeket a XI. századtól már templomokban is előadtak. Az első magyar nyelvű szövegek a XVII. századból származnak. Ezekben a szövegekben a szálláskeresés, a pásztorjáték, a háromkirályok látogatása és a Heródes-jelenet együtt szerepelnek. A szokás fő kelléke volt a jászol vagy templom alakú betlehem, amelyben a Szent Család az angyalokkal és állatokkal körülvéve volt látható.

December 26. István napja

István az egyház első vértanúja, az egyik legkedveltebb névünnep. Az István-napi köszöntést istvánzásnak nevezték, az ezen a napon gyakorolt verses-énekes köszöntés szokása a XVIII. századtól kezdve terjedt el a parasztság körében. Ez a nap volt a regölés legjellemzőbb napja is, ez a magyarság legarchaikusabb népszokása. A legények és házasemberek termékenység-, bőség- és párokat összevarázsló szokása, a téli napforduló pogánykori emléke. A legények báránybőrbe öltözve köcsögdudákkal, csengőkkel, síppal, csörgős botokkal keresték fel a lányos házakat és rigmusokat, kö-

(folytatás a 12. oldalon)

szöntőket mondtak. A regősöket pálinkával, süteménnyel kínálták.

December 28. Aprószentek

Aprószentek napja a Krisztusért mártírhalált halt betlehemi kisdedek emlékünnepe. Az aprószentek napi vesszőzést aprószentekelésnek, suprikálásnak nevezték. Vesszőzni fiúgyermek, legények vagy pásztorok jártak, akik szerencsekívánót, egészségvarázsló mondókák

kíséretében megcsapkodták a lányokat. A vesszőzés szokásának két magyarázata van: egyrészt pogány egészségvarázslással függ össze, másrészt a bibliai történettel kapcsolatos.

December 31. Szilveszter

A szilveszteri és újévi szokások, hiedelmek célja, hogy biztosítsa a következő esztendőre az emberek egészségét, szerencséjét és az állat-

állomány szaporaságát és a termés bőségét. A szilveszteri szokásokban különösen fontos szerepe van a zajkeltésnek, ennek elnevezései: kongózás, csergetés, pergőzés. Az volt vele a cél, hogy az állatok felébredjenek, és a másik oldalukra forduljanak. Úgy vélték ezzel biztosíthatják az állatok egészségét és szaporaságát.

Csiszér Dóra

1. Szelényi István

Született: Jászapáti, 1892. augusztus 14., szentelték 1917. május 13. Káplán Érsekvadkeren 1917-20, hitoktató Budapesten 1920-21, káplán Kőbányán 1921-28, adminisztrátor ugyanott 1929-31, Józsefvárosban 1931-32, Krisztinavárosban 1932, kihelyezett káplán Felső-Krisztinavárosban 1933-36, lelkész ugyanott 1936-1940, plébános ugyanott 1940-52. Érseki tanácsos 1946-tól.

Meghalt 1962. szeptember 14.

2. Dér Gyula

Született Budapest, 1895. szeptember 24., Szentelték Esztergomban, 1918. január 31.

Hitoktató Budapesten 1917-1919, káplán Márianosztrán 1919, plébános Kóspallagon 1919-1921, sajtószolgálat Budapesten 1921-1929, hitoktató Szegeden 1934-47, Budapesten 1947-48, káplán Külső-Ferencvárosban 1947-48, Józsefvárosban 1948, hitoktató Budapesten 1948-50, káplán Erzsébetvárosban 1950-51, plébános Felső-Krisztinavárosban 1952-58, Nyugdíjazva 1965., Főegyházmegyei tanácsos - 1956, c. prépost 1961.

Meghalt 1975. december 20.

3. Tóth János

Született: Budapest, 1917. február 3-án., Szentelték Bécsben, 1940. december 15-én.

Hat évtized, hét plébános

Káplán Dorogon 1941, Esztergom-Belvárosban 1942, plébános Sárréten 1942-45, Dejtáron 1945-49, káplán Bp.-Városmajor 1949, plébános-helyettes ugyanott 1949-52, plébános Esztergom-Kertvárosban 1952-1958, Felső-Krisztinavárosban 1958-63, Bp.-Vár főplébánia 1963-69, Bp.-Külső-Ferenc-városban 1969-1990, nyugállományban 1990-, Érseki tanácsos 1945, esperes 1964, váci c. apát 1967.

4. Berzsenyi István

Született: Tolnatamási, 1910. április 19. Szentelték Esztergomban, 1933. június 25.

Hitoktató Budapesten 1933-40, tábori lelkész 1940-44, plébános Püskiben 1946-1961, lelkész Dorogbányán 1961-63, plébános, Felső-Krisztinaváros 1963-1979., Érseki tanácsos -1965.

Meghalt 1979. július 1.

5. Haid Árpád

Született: Szentersébethegy, 1935. június 15-én. Szenteték: Esztergom 1958. június 15-én.

Káplán Szécsényben 1958-61, Bp.-Zuglóban 1961-70, Felső-Krisztinavárosban 1970-79, plébános Felső-Krisztinavárosban 1979-1982, Bp.-Szentimrevárosban 1982-1989.

Érseki tanácsos - 1977

Elhunyt 1993. február 10. (Bp.-Kelenföld Szent Gellért templom)

6. Nagy Imre, dr.

Született 1934. május 24..

Szentelték Esztergomban, 1958. június 15-én.

Kisegítő Bp.-Rózsafűzér királynője lelkészségen 1958-59, beosztás nélkül 1959-1963, káplán Szécsényben, Bp.-Zuglóban 1965-1980, plébános Bp.-Külsőangyalföldön 1980-82, Felső-Krisztinavárosban 1982-95, budapesti általános érseki helynök 1990-95, plébános Bp.-Zuglóban 1995-Főszentszéki bíró 1972, érseki tanácsos 1980, helyettes esperes 1982, c. prépost 1985-92, protonotárius, kanonok 1992-94, olvasókanonok 1994, a primási bíróság megbízott elnöke 1995.

7. Györgydeák Márton

Született Budapest, 1942. február 6-án. Szentelték Esztergomban, 1965. június 20-án.

VI. éves 1965-66, káplán Nagymaroson 1966-68, Bp.-Ferencvárosban 1968-73, Varsányban 1973, Bp.-Zuglóban 1973-75, Balassagyarmat Don Bosco plébánián 1975-78, Bp., Gyümölcsoltó Boldogasszony kápolnaigazgatóság (XI. Karolina út) 1978-92, Magyarok nagyasszony (VII. ker.) kápolnaigazgatóság 1992-1995, plébános Felső-Krisztinavárosban 1995- Az Országos Lelkipásztori Intézet tikára

A Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közösségének lapja

III. évfolyam, 1. szám 1999. advent (Következő számunk megjelenik 2000. január 9.)

Szerkesztik: Babics Balázs, Béres György, Lukách Krisztina, Müller Ferenc, Szerdahelyi Csongor, Vasdinnyey Miklós
Ötleteiket, észrevételeiket várjuk a sekrestyében e célra elhelyezett dobozba.